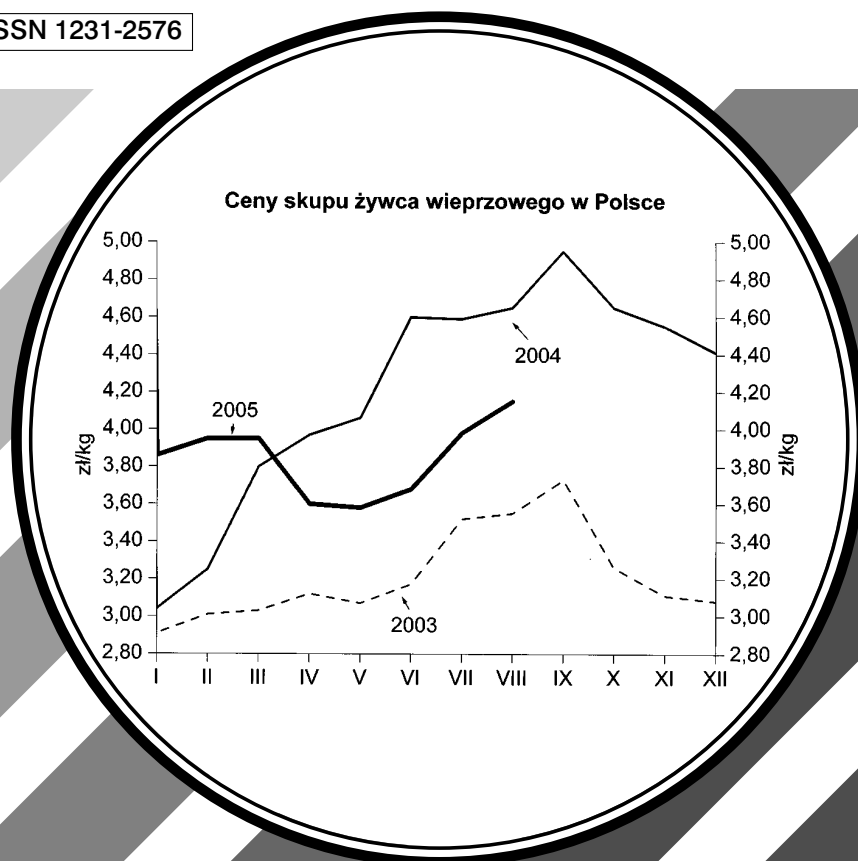

RYNEK MIĘSA

stan i perspektywy

ANALIZY RYNKOWE

ISSN 1231-2576

PAŹDZIERNIK 2005

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Aktualny i przewidywany stan rynku wieprzowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel*
- III. Aktualny i przewidywany stan rynku wołowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel*
- IV. Aktualny i przewidywany stan rynku produktów owczarskich – *D. Zawadzka*
- V. Działania ARR na rynku mięsa – *J. Kossakowska*
- VI. Przetwórstwo mięsa – *R. Urban*
- VII. Ceny detaliczne i spożycie mięsa – *K. Świetlik*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel.: (0·prefiks·22) 827-36-64

AUTORZY:

prof. dr hab. Jan Małkowski
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 827-36-64

mgr inż. Jolanta Kossakowska
Agencja Rynku Rolnego
Tel.: (0·prefiks·22) 661-78-75

mgr inż. Danuta Rycombel
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-616

dr Krystyna Świetlik
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-707

prof. dr hab. Roman Urban
Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego
Tel.: (0·prefiks·22) 826-25-85

mgr Danuta Zawadzka
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-448

mgr Lucyna Mieszkowska
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-595

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 27.09.2005 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w maju 2006 r.

REASUMPCJA

Początek 2004 roku cechował się zrozumiałą emocją wszystkich uczestników rynku, a więc producentów żywca, przetwórców, handlowców, a przede wszystkim konsumentów. W miarę upływu czasu emocje te opadały, a w ich miejsce pojawiły się pod koniec roku bezpodstawne obawy. Niektórzy obserwatorzy rynku, o czym donosiły media, spodziewali się np. niczym nie uzasadnionego lawinowego spadku cen skupu żywca, już z początkiem 2005 roku, załamania handlu zagranicznego wieprzowiną, bądź upadłości wielu zakładów przetwórczych. Tymczasem sytuacja na rynku mięsa przez pierwsze 9 miesięcy przebiegała dość spokojnie, bez specjalnych zakłóceń.

W wyniku załamania produkcji trzody, jej ceny od wiosny 2004 roku podniosły się do wysokiego poziomu uruchamiając mechanizm odbudowy zredukowanego o około 10% pogłowia. Po żniwach 2004 roku mechanizm ten wzmocniony został głębokim spadkiem cen zbóż i dalszą poprawą opłacalności. W rezultacie w lipcu 2005 roku pogłowie trzody chlewnej wyniosło 18,1 mln sztuk, wobec 17 mln w 2004 roku i 18,6 w 2003 roku. Mimo spodziewanego pewnego osłabienia tendencji wzrostowej chowu trzody, na skutek spadku cen w okresie jesienno-zimowym, jej opłacalność w najbliższych kilku miesiącach będzie jeszcze na tyle wysoka, że w połowie przyszłego roku pogłowie osiągnie poziom około 18,7 mln sztuk.

W 2004 roku produkcja trzody była mniejsza aniżeli w rekordowym 2003 roku o 10%. W I półroczu 2005 roku produkcja ta spadła o dalsze 5% w porównaniu z obniżoną produkcją w I półroczu 2004 roku o 9%. Ocenia się, że w II półroczu 2005 roku produkcja trzody zapoczątkuje fazę wzrostu wyższym poziomem o około 5% niż w II półroczu 2004 roku. Przewiduje się, że w I półroczu 2006 roku produkcja trzody będzie wyższa o około 10%, a w II półroczu o około 8% niż w analogicznych półroczach 2005 roku. Przewidywany wzrost produkcji trzody spowoduje

dalszy spadek cen żywca i mięsa wieprzowego i wzrost jego spożycia.

W III kwartale 2005 roku ceny skupu sezonowo były najwyższe, ale ich poziom był istotnie niższy niż w III kwartale 2004 roku. Przeciętna cena skupu we wrześniu wynosiła 4,20 zł, wobec około 5 zł w ubiegłym roku. W grudniu ceny skupu mogą obniżyć się do poziomu 3,50–3,80, wobec 4,40 zł/kg w grudniu 2004 roku.

Duża podaż wieprzowiny, a także i drobiu występować będzie w całym 2006 roku. Przewidywać należy w związku z tym niski poziom cen. W I półroczu ceny mogą spaść do poziomu 3,30–3,50 zł/kg, a w IV kwartale do poziomu 3,00–3,30 zł/kg w zależności od cen kształtujących się w tych okresach na rynkach Europy północno-zachodniej, zwłaszcza w Danii. Z dotychczasowych obserwacji wynika, że tendencje zmian cen w Polsce i w pozostałych krajach Unii są tożsame. Kwestią trudną do przewidywania w tak długim horyzoncie czasowym jest jedynie skala tych zmian.

W ubiegłym roku na skutek wzrostu cen wieprzowiny o około 20%, jej spożycie spadło, zgodnie z przewidywaniem o około 2 kg/osobę. W sierpniu 2005 roku ceny wieprzowiny były niższe niż w grudniu 2004 roku o 7%. Do końca roku przewiduje się dalszy spadek tych cen i wzrost popytu. Kolejny spadek cen wieprzowiny w 2006 roku powinien doprowadzić do silniejszego wzrostu jej spożycia.

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej wywołało niemal natychmiastowy, skokowy wzrost cen żywca i mięsa wołowego. Wpływ cen na chów bydła jest widoczny dopiero po roku. W czerwcu 2005 roku pogłowie bydła wyniosło 5482 tys. sztuk i było większe aniżeli w czerwcu ubiegłego roku o 2,4%, w tym cieląt poniżej 1 roku o 8,9%, a młodego bydła w wieku od 1 do 2 lat o 6,7%. Opóźniony wzrost pogłowia bydła wynikał z późniejszego wzrostu cen młodego bydła rzeźnego niż cen cieląt, który był tak duży, że

spowodował gwałtowny wzrost ich eksportu. Po relatywnym spadku cen skupu cieląt ich eksport uległ zmniejszeniu, a ich odchów zwiększeniu.

W 2005 roku produkcja wołowiny utrzymuje się mniej więcej na poziomie 2004 roku, z tym że w I półroczu była o 1% niższa, a w II półroczu będzie prawdopodobnie wyższa o 3%. Mało istotny, bo 2% wzrost produkcji żywca wołowego przewiduje się również w I półroczu 2006 roku, natomiast w II półroczu w stosunku do II półroczu 2005 roku wzrost może wynieść około 10%. Przewiduje się bowiem, że pogłowie bydła w połowie 2006 roku będzie również wyższe niż w połowie 2005 roku.

Wobec trudności, jakie pojawiły się w handlu zagranicznym z krajami trzecimi po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, osiągnięte wyniki w zakresie eksportu uznać należy za zadowalające. Ocenia się, że eksport wieprzowiny w 2005 roku wyniesie 225 tys. ton w ekwiwalencie mięsa i będzie nieco wyższy niż w 2004 roku. Niekorzystnym jest jedynie to, że towarzyszył mu dalszy wzrost importu. Wobec przewidywanej wysokiej podaży wieprzowiny spodziewać się należy dalszego wzrostu eksportu wieprzowiny w 2006 roku oraz co najmniej zahamowania wzrostu jej importu. Znacząco, bo do 176 tys. ton wzrósł też eksport wołowiny przy nieistotnym jej imporcie. Ze względu na przewidywany zwiększony odchów cieląt spodziewać się należy dalszego spadku ich eksportu oraz zwiększenia eksportu mięsa wołowego i żywego bydła ciężkiego.

W 2005 roku kontynuowany jest proces uprzemysławiania i koncentracji ubojów zwierząt rzeźnych, przy równocześnie obniżonej produkcji przetworów mięsnych. Poprawiły się wyniki i stan finansowy przedsiębiorstw przemysłu mięsnego. Zmniejszyły się o ok. 50% wydatki inwestycyjne, co wskazuje, że kończą się procesy dostosowawcze sektora do standardów weterynaryjnych UE. Wszystkie te zjawiska wystąpią również w 2006 roku.

SUMMARY

At the beginning of 2004 all the market players, namely livestock producers, meat processors, traders and primarily customers showed an understandable emotion. Later on the emotion was phased out with irrational threats at the end of the year. According to media sources the market observers expected for instance unjustified drop in prices, breakdown in foreign trade in pork or bankruptcy of many meat processors. In the meantime the situation on the meat market over the first nine months was fairly stable, without major disturbance.

Due to a breakdown in swine production, since spring 2004 pork prices increased to a relatively high level, which triggered a recovery in swine stock that had been reduced by 10%. After the harvest 2004 the recovery in swine stock was additionally supported by declining cereal prices and so further improvement in profitability. Therefore in July 2005 the swine stock inventories totalled 18,1 million., versus 17 million in July 2004 and 18,6 million in 2003. Despite anticipated weakening swine stock growth, due to decline in prices over the autumn and winter, the profitability of production in the next month will be high enough to assure inventories of 18,7 million in middle 2006.

In 2004 swine production was 10% down from its record level in 2003. In the first half of 2005 declined further by 5% and by 9% as compared to low level recorded in the first half of 2004. Swine production in the second half of 2005 is expected to increase by about 5% versus comparable period of 2004. In the first and the second half of 2006 swine production is forecast respectively 10 and 8% up on relevant periods of 2005. Forecast increase in swine production will result

in further decline in prices and so rise in pork consumption.

Procurement prices in the III quarter of 2005 showed a seasonal peak but their level was considerably lower than a year ago. Average procurement prices of pork in September 2005 totalled 4,20 PLN/kg versus ca 5 PLN/kg in September 2004. In December 2005 procurement prices are likely to decline to 3,50–3,80 PLN/kg versus 4,40 PLN/t in December 2004.

Bulk supplies of pork and also poultry meat will persist in the whole 2006. Therefore low level of prices is expected next year. In the first half of 2006 pork prices are expected to decline to 3,30–3,50 PLN/t and in the IV quarter of 2006 to 3,00–3,30 PLN/t depending on the prices in Western Europe, in particular in Denmark. As results from so far analysis the price tendencies in Poland and in the EU countries are quite similar. However in the long run it is difficult to predict the scope of the changes.

Reflecting rising prices by 20%, per capita pork consumption in 2004 declined by 2 kg. In August 2005 pork prices were 7% down from December 2004. By the end of 2005 as the prices are expected to decline the demand for pork will increase. Consequent decline in pork prices in 2006 will strengthen the increase in consumption.

The accession to the EU had a straight impact on the prices of beef and pork that peaked up. The influence of prices on the cattle sector is mirrored in barely a year afterwards. In June 2005 the cattle herd totalled 2,4% on June 2004 at 54832 thousand. The number of calves below 1 year and young cattle (1–2 years) was respectively 8,9 and 6,7% up from previous year. The increase in the cattle herd was delayed because the increase in

the prices of young cattle lagged in time behind exceptional peak in the prices of calves triggering their exports. Following a relative decline in prices calves exports were reduced and more animals were put on feed.

Beef production in 2005 reminds close to the level observed in 2004. However in the first half of 2005 was 1% down and in the second half of 2005 is estimated 3% from corresponding periods of 2004. The increase in beef production in the first half of 2006 is forecast at 2%. A bulk increase is expected in the second half of 2006 (10% up on the second half of 2005), which is justified by anticipated increase of the cattle herd in middle 2006.

Facing obstacles in trade with third countries that came up after the accession, the performance in exports is fairly adequate. Pork exports in 2005 is estimated at 225 thousand tons in raw meat equivalent, which would be slightly above the level observed in 2004. However there is one unfavourable development – growing imports. Bearing in mind expected rise in supplies a further increase in pork exports in forecast for 2006. At the same time the growth in pork imports are likely to be at least hampered. A significant increase was observed in beef exports, while imports still remain marginal. Taking into consideration growing number of young cattle on feed their exports are expected to decline in favour of the exports of beef and older cattle.

The processes of slaughter industrialisation and concentration in 2005 are still underway. At the same time the production of meat preparations declined. Financial standing and performance of meat industry improved. Investment outlays were halved, which indicates the last stage of adjustment processes to the EU standards. All these developments are expected also in 2006.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazać się:

1. Rynek mleka (29) • październik 2005,
2. Rynek drobiu i jaj (28) • październik 2005,
3. Rynek zbóż (29) • listopad 2005,
4. Rynek ziemniaka (28) • listopad 2005,
5. Rynek rzepaku (28) • listopad 2005,
6. Rynek owoców i warzyw (27) • listopad 2005,
7. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (22) • grudzień 2005,
8. Popyt na żywność (6) • grudzień 2005,
9. Rynek cukru (28) • grudzień 2005,
10. Rynek ryb (4) • grudzień 2005,
11. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa (29) • marzec 2006,
12. Rynek pasz (19) • marzec 2006,
13. Rynek mięsa (30) • maj 2006,
14. Rynek ziemi rolniczej (9) • wrzesień 2006.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2005 roku wynosi 40 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (0-prefiks·22) 50-54-685, faks: 827-19-60
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
